

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete
8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.
Tel: 592 660. Pf.: 76. fax: 592 676
e-mail: varpalota@varpalota.hu

ELŐTERJESZTÉS

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének 2023. március 30-i ülésére

A rendelet-tervezet elfogadásához minősített többség szükséges.

Tárgy: Javaslat a város nevének használatáról szóló önkormányzati rendelet megalkotására

Előterjesztő: Campanari-Talabér Márta polgármester

Előkészítő: Bérczes Beáta jogi előadó

Az előterjesztést megtárgyalta:

Jogi és Ügyrendi Bizottság

A rendelet tervezet törvényességi szempontból megfelel.

Ellenőrizte:

Bérczes Beáta
jogi előadó

Sándor Tamás
aljegyző

dr. Ignácz Anita Éva
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A településnév használatával kapcsolatban magasabb szintű jogszabályi rendelkezés jelenleg nincs, így számos önkormányzat mellett Várpalota Város Önkormányzata is élni kíván a lehetőséggel, és mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyról, a településnév használatáról önkormányzati rendeletet alkot.

Korábban az Alkotmánybíróság, illetve a Kúria Önkormányzati Tanácsa is megerősítette, hogy a településnév viselésének szabályozása törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszony, így az önkormányzatnak jogában áll a névhasználatról rendelkezni.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf. 5058/2014/5. határozatában megállapította, hogy

„9 Az adott település nevének, címerének és zászlajának használatára vonatkozó szabályozás hagyományos önkormányzati szabályozási tárgykör, az önkormányzatok, mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyt vonják szabályozási tárgykörükbe.

10 ... Nem érdektelen, hogy a helység nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett stb. kívánják használni. Ebből következik, hogy a város nevének használatához, ha a település önkormányzata úgy döntött, hozzájárulása szükséges.” E tekintetben a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényt felváltó, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) sem teremtett eltérő szabályozási környezetet. Az önkormányzatokra vonatkozó törvényi szabályozás és a fenti határozat megállapításai alapján több önkormányzat a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet rendeletben szabályozza.

17 ... Az indítvány alapján a Kúria elsőként azt állapította meg, hogy a településnév használata az önkormányzati jogokkal, illetve azok védelmével összefüggést mutat, a település nevének, címerének zászlajának használatára vonatkozóan az önkormányzat rendeltet alkothat. Nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek – aki e minőségében a névviselési jog sérelme esetén a polgári bíróság előtt perindításra jogosult –, de az önkormányzat területén élőknek is érdeke a rendezett településnév-használat. ...

30 ... A Kúria hangsúlyozza, hogy a mellett, hogy a névhasználattal kapcsolatos sérelem esetén rendelkezésre áll a magánjog körében a személyiségi jogok megsértéséből adódó jogkövetkezmények érvényesítése (és ez a főszabály), a település nevének használata körében nem lehet teljes egészében kizárni a közjog szabályait sem. Maga a Möt. is tartalmaz ide tartozó rendelkezést, a 100. § (3) bekezdés értelmében a települések egyesítésével megszűnt község a nevét településrész-névként megtartja. Mint ahogy a fentiekből kiderül a településnév meghatározása, az önkormányzat nevének, címerének zászlajának használata önkormányzati saját ügy, amely körben helye van az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján rendeletet alkotni. Tehát nem zárhatók ki a településnév használatából a közjogi szabályok, a „hatóságias” megközelítés.”

A tárgyban születendő önkormányzati rendelet a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet szabályozza, ennek kapcsán kitér a településnév használathoz szükséges kérelemmel és az engedélyezéssel kapcsolatos rendelkezésekre, valamint az eltérő vagy engedély nélküli használat szankciójára is.

Elsősorban a Várpalota név használatával kapcsolatban érkezhettek kérelmek, melyek jellemzően civil szervezetek nyilvántartásba vételével függenek össze, mivel a cégbíróságok a bejegyzési eljárások során jellemzően kérhetik az önkormányzat hozzájárulását, ha az elnevezésben valamilyen formában szerepel a településnév.

Természetesen nem mindegy, hogy Várpalota nevét ki, milyen tevékenységgel összefüggésben, milyen módon szándékozik használni.

A településnév használata szorosan összefügg az önkormányzati jogokkal, azok védelmével, ugyanakkor nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek, hanem a Várpalota város területén élőknek is érdeke, hogy a településnevet bárki rendezett módon és ahhoz méltóan használja.

A fentiekben leírt szempontokat szem előtt tartva új rendelet megalkotása és elfogadása javasolt az előterjesztés szerinti formában.

A rendeletalkotás várható hatásai a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1)-(2) bekezdésében foglalt szempontok szerint:

- a) társadalmi hatásai: A rendelet megalkotásával rendezetté válnak a településnév használat szabályai. A településnév használata szorosan összefügg az önkormányzati jogokkal, azok védelmével, ugyanakkor nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek, hanem Várpalota város területén élőknek is érdeke, hogy a településnevet szabályozott módon és ahhoz méltóan használhassa bárki.
- b) gazdasági, költségvetési hatásai: A rendelet alapján az önkormányzatot többletköltség nem terheli.
- c) környezeti és egészségi következményei: A rendeletben foglaltak végrehajtásának közvetlenül környezetre gyakorolt hatása nincs, egészségi következményei nincsenek.
- d) adminisztratív terheket befolyásoló hatása: Nincs.
- e) jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: Az új rendelet elfogadása nem jelent jogszabályi kötelezettséget, a rendeletalkotás elmaradásával a településnév használat szabályai nem lennének rögzítve, utóbbi megléte önkormányzatunk érdekét szolgálja.
- f) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: Az új szabályozás többlet feltételeket nem igényel, a végrehajtáshoz szükséges, meglévő személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek a továbbiakban is rendelkezésre állnak.

A fentiekben leírtak alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelet-tervezetet megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen!

Várpalota, 2023. március 13.

Campanari-Talabér Márta
polgármester

Várpalota Város Önkormányzata Képviselő-testületének

.../.... (...) önkormányzati rendelete

a város nevének használatáról

Várpalota Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

(1) A „Várpalota” városnév és ennek toldalékos, rövidített vagy hozzákapcsolt szóval ellátott formája létesítmény elnevezésébe, jogi személy vagy egyéb szervezet nevébe, üzleti nyomtatványra, védjegyre, szabadalom címébe, árubélyegre, áruminta és áru jelzésére, iparjogosítvány szövegébe, sajtótermék címfeliratába csak engedéllyel vehető fel (a továbbiakban: névhasználati engedély).

(2) Nem kell névhasználati engedély:

- a) az önkormányzati szerveknek és az önkormányzat által alapított, alapítandó vagy részvételével megalakult, megalakuló jogi személyeknek, egyéb szervezeteknek
- b) az önkormányzat által nyújtott támogatással kapcsolatos valamennyi kommunikációban, kiadványon (plakát, szórólap, tájékoztató stb.) az önkormányzat, mint támogató feltüntetéséhez
- c) a város közigazgatási területén székhellyel, vagy telephellyel rendelkező közhatalmi-, rendvédelmi-szerveknek, köztestületeknek
- d) a történelmi egyházak helyi szervezeteinek és intézményeinek.

(3) Amennyiben jogi személy a városnevet saját megnevezésében kívánja használni, a névhasználati engedély megadásának előfeltétele, hogy a jogi személy vagy egyéb szervezet

- a) székhelye a város közigazgatási területén legyen, és
- b) tevékenysége, működése, jellemző módon, 2 éve Várpalotához kötődjön.

(4) A város nevének használata során, meg kell őrizni annak méltóságát, tekintélyét és a város jó hírnevét.

2. §

(1) A névhasználati engedélyezési eljárás önkormányzati hatósági ügy, melynek során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezései irányadóak.

(2) A névhasználat iránti kérelmet írásban, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. § (1) bekezdése szerinti összegű illetékbélyeggel ellátva a polgármesterhez kell benyújtani.

(3) A névhasználat engedélyezéséről, az engedélyezés megtagadásáról, az engedély visszavonásáról a Képviselő-testület által átruházott hatáskörben a polgármester dönt.

(4) A névhasználat engedélyezése a kérelemben foglaltaknak megfelelően a tevékenység folytatásának időtartamára, meghatározott időpontig, egy alkalomra vagy visszavonásig adható.

(5) A névhasználati engedély kiadását követően a névhasználat díjmentes.

3. §

(1) A névhasználat iránti kérelemnek az Ákr. 36. § (1) bekezdésében meghatározottakon túl tartalmaznia kell:

- a) a városnév tervezett használatának célját, indokát, formáját és névhasználat pontos szövegét,
- b) a használat tervezett időpontját, időtartamát,
- c) a névhasználatért felelős személy nevét és címét,
- d) amennyiben dísz tárgy, embléma, kiadvány vagy termék megjelöléséhez kívánják a névhasználatot, úgy annak tervét.

(2) Nem természetes személy kérelmezőnek a kérelméhez csatolnia kell a létesítő okirata másolatát.

4. §

(1) A névhasználat módjára vonatkozó engedélynek az Ákr. 81. § (1) bekezdésében meghatározottakon túl tartalmaznia kell:

- a) a városnév felvételéért, használatáért felelős személy (engedélyes) nevét és címét,
- b) az engedélyezett használat céljának és formájának megjelölését, valamint az engedélyezett névhasználat pontos szövegét,
- c) a felhasználás idejét, valamint az engedély érvényességének időtartamát,
- d) a névhasználat díjmentességére történő utalást,
- e) a használattal kapcsolatos egyéb kikötéseket
- f) a visszavonás lehetőségéről szóló tájékoztatást.

(2) A névhasználati engedély jogosultja az engedélyezett névhasználatot másra nem ruházhatja át.

5. §

(1) Meg kell tagadni a névhasználati engedély kiadását, ha

- a) a névhasználat vagy a forgalomba hozatal az önkormányzat jogát vagy jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti,
- b) a névhasználat a város méltóságát sérti vagy veszélyezteti,
- c) a névhasználat célja vagy módja másnak a jogait, illetve jogos érdekeit sérti, vagy veszélyezteti,
- d) a névhasználat célja vagy módja a közízlést sérti vagy a jó erkölcsbe ütközik,
- e) a névhasználat célja vagy módja az Alaptörvénybe vagy jogszabályba ütközik,
- f) a kérelmező kellően nem bizonyította, hogy az általa előállítani, vagy forgalomba hozni kívánt termék minősége vagy jellege a névhasználatot indokolja,
- g) a névkizárólagosság elvébe ütközik,

- h) olyan személy vagy szervezet kéri, akitől a névhasználat jogát a polgármester korábban megvonta, és a megvonástól számítva az új kérelem benyújtásáig két év még nem telt el,
- i) a kérelmezőnek helyi adó vagy egyéb köztartozása van.

(2) Meg lehet tagadni a névhasználati engedély kiadását, ha:

- a) a kérelem a névkizárólagosság elvébe nem ütközik, de ugyanazon tevékenység gyakorlásához a polgármester már névhasználati engedély adott,
- b) a folytatni kívánt tevékenység a város gazdasági érdekeivel ütközik, vagy
- c) a használat célja a város lakossága nagy részének ellenérzéseit válthatja ki.

(3) A névhasználati engedélyt vissza kell vonni, ha

- a) a névhasználatot a jogosult az engedélyben foglaltaktól eltérő módon vagy célra folytatja,
- b) a névhasználati engedély jogosultja az engedélyben meghatározott, a névhasználattal kapcsolatos feltételeket, kikötéseket, egyéb előírásokat megszegi vagy
- c) az 5. § (1) bekezdésben meghatározott okok az engedély kiadását követően következnek be.

(4) A névhasználati engedélyt vissza lehet vonni, ha az 5. § (2) bekezdésben meghatározott feltételek bármelyike a használat során bekövetkezik.

6. §

(1) A kiadott engedélyekről és azok időtartamáról a Jegyző nyilvántartást vezet.

(2) A városnév engedélyezett használatának ellenőrzéséről a Jegyző gondoskodik.

7. §

(1) Aki a városnevet e rendelet hatályba lépése előtt felvette, és folyamatosan használja, utólagos engedélyezés iránti kérelem benyújtására nem kötelezett.

(2) E rendelet hatályba lépése előtt felvett név használatát az engedélyező a jövőre nézve megtilthatja, ha a használat az Önkormányzat és a város jó hírnevét, a közízlést sérti.

8. §

Ez a rendelet 2023. április 1. napján lép hatályba.

Campanari-Talabér Márta
polgármester

dr. Ignác Anita Éva
jegyző

Végső előterjesztői indokolás

I.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. §-a szerint:

„18. § (1) A jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a társadalmi, gazdasági, szakmai okokat és célokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait, és az álláspontját az indokolás közzétételéről.

(2) A jogszabály tervezetének indokolásában tájékoztatást kell adni a javasolt szabályozás és az európai uniós jogból eredő kötelezettségek összhangjáról, valamint a 20. § szerinti egyeztetési kötelezettségről.

(3) A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás nyilvánosságát jogszabályban meghatározottak szerint kell biztosítani.

(4) A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás kötelező erővel nem rendelkezik.

(5) A jogszabály értelmezésekor figyelmen kívül kell hagyni a jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás jogszabályszöveggel ellentétes részét.”

II.

A településnév használatával kapcsolatban magasabb szintű jogszabályi rendelkezés jelenleg nincs, így számos önkormányzat mellett Várpalota Város Önkormányzata is élni kíván a lehetőséggel, és mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyról, a településnév használatáról önkormányzati rendeletet alkot.

Korábban az Alkotmánybíróság, illetve a Kúria Önkormányzati Tanácsa is megerősítette, hogy a településnév viselésének szabályozása törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszony, így az önkormányzatnak jogában áll a névhasználatról rendelkezni.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf. 5058/2014/5. határozatában megállapította, hogy „9 Az adott település nevének, címerének és zászlajának használatára vonatkozó szabályozás hagyományos önkormányzati szabályozási tárgykör, az önkormányzatok, mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyt vonják szabályozási tárgykörükbe.

10 ... Nem érdektelen, hogy a helység nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett stb. kívánják használni. Ebből következik, hogy a város nevének használatához, ha a település önkormányzata úgy döntött, hozzájárulása szükséges.” E tekintetben a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényt felváltó, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) sem teremtett eltérő szabályozási környezetet. Az önkormányzatokra vonatkozó törvényi szabályozás és a fenti határozat megállapításai alapján több önkormányzat a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet rendeletben szabályozza.

17 ... Az indítvány alapján a Kúria elsőként azt állapította meg, hogy a településnév használata az önkormányzati jogokkal, illetve azok védelmével összefüggést mutat, a település nevének, címerének zászlajának használatára vonatkozóan az önkormányzat rendeltet alkothat. Nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek – aki e minőségében a névviselési jog sérelme esetén a polgári bíróság előtt perindításra jogosult –, de az önkormányzat területén élőknek is érdeke a rendezett településnév-használat. ...

30 ... A Kúria hangsúlyozza, hogy a mellett, hogy a névhasználattal kapcsolatos sérelem esetén rendelkezésre áll a magánjog körében a személyiségi jogok megsértéséből adódó jogkövetkezmények érvényesítése (és ez a főszabály), a település névének használata körében nem lehet teljes egészében kizárni a közjog szabályait sem. Maga a Möt. is tartalmaz ide tartozó rendelkezést, a 100. § (3) bekezdés értelmében a települések egyesítésével megszünt község a nevét településrész-névként megtartja. Mint ahogy a fentiekből kiderül a településnév meghatározása, az önkormányzat névének, címerének zászlajának használata önkormányzati saját ügy, amely körben helye van az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján rendeletet alkotni. Tehát nem zárhatók ki a településnév használatából a közjogi szabályok, a „hatóságias” megközelítés.”

A tárgyban születendő önkormányzati rendelet a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet szabályozza, ennek kapcsán kitér a településnév használathoz szükséges kérelemmel és az engedélyezéssel kapcsolatos rendelkezésekre, valamint az eltérő vagy engedély nélküli használat szankciójára is.

Elsősorban a Várpalota név használatával kapcsolatban érkezhettek kérelmek, melyek jellemzően civil szervezetek nyilvántartásba vételével függenek össze, mivel a cégbíróságok a bejegyzési eljárások során jellemzően kérhetik az önkormányzat hozzájárulását, ha az elnevezésben valamilyen formában szerepel a településnév.

Természetesen nem mindegy, hogy Várpalota nevét ki, milyen tevékenységgel összefüggésben, milyen módon szándékozik használni.

A településnév használata szorosan összefügg az önkormányzati jogokkal, azok védelmével, ugyanakkor nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek, hanem a Várpalota város területén élőknek is érdeke, hogy a településnevet bárki rendezett módon és ahhoz méltóan használja.

A fentiekben leírt szempontokat szem előtt tartva új rendelet megalkotása és elfogadása javasolt.

III.

1. Az indokolás közzététele

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (3) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet tervezetéhez tartozó, a megalkotását megelőzően rendelkezésre álló, végső előterjesztői indokolást a Nemzeti Jogszabálytárban közzé kell tenni.

2. A javasolt szabályozás és az európai uniós jogból eredő kötelezettségek összhangja, valamint a Jat. 20. §-a szerinti egyeztetési kötelezettség

Az önkormányzati rendelet nem esik a Jat. 18. § (2) bekezdésének hatálya alá.